

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Copulam non perficiens. Remissivè.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

que id in conscientia; nam in foro externo, si forte ad illud deducantur ejusmodi impudici tactus, cum sint vehementis Conjecturae de copula, facile formam à legato repellent. Ita Caltr. l. 5. disp. 4. p. 1. §. 7. n. 20.

Copulam non perficiens. Remissive.

8. Dubitamus tertio. An fornicans incepta copula possit, & obligetur illam inceptam non perficere, quamvis adsit periculum effusionis seminis extra vas? Sed de hac re dicam *infra*. l. 3. §. 5. n. 16.

Copula cum Sponsa alterius.

9. Dubitamus quarto. An copula cum sponsa alterius de futuro, sit fornicatio? An adulterium? Respondeo esse fornicationem. Ita Sanch. l. 1. de *matr. d.*; Basil. Pont. lib. 2. de *matr. cap. 6. n. 8.* alique, quia per sponsalia nondum sponsus ius in sponsae corpus consecutus est. Cum, contra, quia ius hoc consecutus ad matrimonium, siue consummatum, siue etiam tantummodo ratum; ideo tunc adulterium erit.

Ignorantia in Fornicatione

10. Dari posse ignorantiam invincibilem circa preceptum non fornicandi, saltem apud Barbaros & incultos, probabile est. Ita Azor. p. 2. l. 3. cap. 9. *quest. 1.* Fag. l. 9. in *dec. c. 1. n. 11.* quia non a modum manifeste illud deducitur ex primis principiis luminis naturalis, Lege citatos.

CAPUT II.

§. I. De Sacrilegio

1. **I**N *Methodo exp. conf. l. 2. c. 7. §. 1.* sic habes: Pergimus ad sacrilegium, quod duplex in hac materia est. Alterum quod contrahitur ex persona sacra: Alterum, ex loco sacro.

Sacrilegium ex persona sacra.

2. Quoad primum, quod est, quando aliquis, qui Deo per votum castitatis se consecravit, adhuc turpia quaecunque, v.g. mollitiam, fornicationem, &c. non veretur admittere, certum est, ut ex *Methodo. cap. 1. §. 8. praef. n. 52.* constat, non oportere explicare, an semel, an pluries Castitatem voverit; quia id non addit differentiam specialem.

Quaestio igitur superest, An qui violat votum solenne castitatis, id explicare teneatur; an sit satis, sic fateri *Violavi Votum Castitatis*: quod est quærere, an Votum simplex, & solenne, quod quidem solenni habent tum professi, tum Sacerdotes, differant specie?

Dico esse probabilissimum, cum Sanch. lib. 7. de *matr. d. 27. n. 27.* & lib. 5. in *dec. c. 6. n. 14.* tutumque in praxi, non differre species; atque ad eam solennitatem illam Voti non esse necessario declarandam. Ratio est, quia utrumque votum eandem Religionis virtutem æque respicit.

Hinc Sacerdos non obligatur in peccatis contra Castitatem explicare Sacerdotium; sed satis est, si dicat, *se voti reum Castitatem violasse*. Ita Sanch. d. disp. 27. n. 50. Fag. lib. 4. pr. Eccl. 2. c. 3. n. 5.

Hinc Episcopus, & Generalis ordinis Religiosi, ex hoc capite (nam si adesset aliorum scandalum, iuxta supradicta de scandalo, aperiendum esset in fornicatione, v.g. non obligatur manifestare se esse Episcopum, si esse Generalem, &c. satis erit si votum tantomodo manifestat. Ita Sanch. d. disp. 27. n. 34. quidquid dicat Fag. d. lib. 4. c. 3. n. 8. Hinc Religiosus non est obligatus explicare se vel Religiosum esse, vel Sacerdotem, sed satis est, si explicet

que id in conscientia; nam in foro externo, si forte ad illud deducantur ejusmodi impudici tactus, cum sint vehementis Conjecturae de copula, facile formam à legato repellent. Ita Caltr. l. 5. disp. 4. p. 1. §. 7. n. 20.

In hac pro Navarro; Vidua amittit tutelam per secundas nuptias, etiam ante sententiam; ergo & per vitam conjugatam. Respondeo: nego consequentiam, nam illud prius expresse sic decretum est in Iure: hoc posterius nequaquam.

1. Rursus: eadem Vidua, si fornicetur intra annum lectus, etiam per unicum actum, amittit omnia bona, vel legata sibi ex liberalitate à Marito relicta; sed post fornicationem, quia hæc est poena. Videatur omnino Sanch. d. *matr. l. 7. d. 9. n. 2.* At si post annum lectus fornicetur, amittit ita Gloss. in *authent. de restitut. §. fin. v. Marit. Covarr. in 4. Decret. 2. c. 7. num. 12.* Ratio est, quia loquuntur solum de anno lectus; cur ergo ad alios extendamus? Annum lectus Iura civilia tantum faciunt, ac

provenient, ut si intra illam transeat Vidua ad secundas nuptias, velint, l. 1. c. de *secund. nuptiis*, eam amittere legata sibi à viro relicta; sed merito hæc à legibus Canonicis, l. 1. c. de *secund. nuptiis*, & ibi Innocent. n. 1. Host. num. 2. est abrogata, quia cuilibet soluto, matrimonium liberum est.

6. Denique, si Maritus usum fructum, vel legatum relictum uxori, si castè vivat; tunc certè, si castè non vivat, ante sententiam legatum amittit, etiam in conscientia: quia illa non est poena, sed conditio à Marito requisita. Illud noto: hoc castè vivere, excludere omnem illicitam copulam (non ergo secundas nuptias, ex Molina, Sanch. Vag. Dicat. apud Dian. p. 10. r. 15. ref. 21.) etiam vnam, vel alteram, ex Rosen. Sylvest. apud Sanchez l. 7. de *matr. d. 9. n. 32.* (sic mihi videtur, licet sciam aliter aliquibus videri) imò etiam occultam. Ratio est, quia quamvis, v.g. mentiri semel, non faciat mendacem: At in materia Castitatis, præsertim respectu feminæ semel cecidisse, est, non castè vixisse. Consequenter eo, quod si sciretur, usque ad mortem, vix inhonesta reputaretur. Consequenter rursus, quia si forte concipiat, jam per novem menses, dum habet in utero, inhonesta merito habetur: imò & semper deinceps, filio illegitimo existente teste luxuria Martis. Cum ergo utrius casus etiam occultus ex se ferat conceptionem, & totius vitæ dedecus, causabit in casu nostro exclusionem à legato debito castè viventi. Dixi in casu nostro, nam quamvis illud, castè vivere, expolitur, non ut conditio, sed in poenam delicti, id quod ex verbis testatoris colligi debet; probabile est ex Sanch. ibid. n. 4. expolci cuncta esse animi notum; quia debet probari in foro externo, & requirit sententiam Iudicis.

Et nihilominus probabilis contraria sententia, id est, legatum relictum uxori, si castè vixerit, intelligendum esse non de turpitudine occulta, sed de ea, quæ aliis sit cognita; ita ut femina existimata tanquam honestè, & castè vivens, possit sibi in conscientia lucrari legatum.

Ita Caltr. Pal. l. 5. disp. 4. p. 13. §. 7. cui adhæret Diana p. 10. r. 13. ref. 8. alios citans, licet contrariam dicat esse probabiliorum. Vide etiam ibid. tract. 1. §. ref. 21. Ratio est, quia valde præsumi potest, Virum respexisse ad honorem apud homines, non verò ad ipsam naturam turpitudinis. Item propter eandem rationem esse in ea, quæ communiter reputatur virgo, si virgini relinquatur legatum, vel hereditas, probabiliter docent non pauci. Ita Martinus de S. Ioseph, Trullench. Layman, alique ab eod. Diana citati d. ref. 8. vers. confirmatur hæc opinio. Nulò magis si non recipiendò legatum, deberet propria turpitudine palli fieri.

7. Porro non puto illud (si castè vivat) excludere omne peccatum contra Castitatem. Vnde si polluitur, si impudicè tangat, &c. dummodo non sit copula, potest legatum consequi. Ita Sayr. tom. 1. Clau. l. 8. c. 2. num. 8. Lege Sanch. ibid. num. 39. quia in locutione hominum communium, illud castè vivere, excludit illicitas copulas, non verò ejusmodi ex se occultas turpitudinis actus. At-